

З Новим 2015 роком та Різдвом Христовим!

Шановні працівники бібліотек!

Прийміть мої найщиріші вітання з Новим 2015 роком і Різдвом Христовим! Бібліотеки – надзвичайно важлива ланка, фундамент культури, а бібліотечні працівники – це інтелектуальна еліта краю, здатна оперативно реагувати на всі актуальні події, що відбуваються в Україні та світі. У цей надскладний для нашої держави час ваш внесок у справу формування духовності, патріотичного виховання населення, особливо підростаючого покоління, вшанування подвигу воїнів АТО та Героїв Небесної Сотні, притаманними бібліотекам формами і методами роботи, заслуговує схвалення і наслідування.

Зичу Вам, шановні колеги, та вашим родинам міцного здоров'я, благополуччя, нових звершень у нелегкій, але такій потрібній людям праці. Нехай у ваші домівки приходить злагода, взаєморозуміння і любов, звучить дитячий сміх, а в нашій державі запанує довгоочікуваний мир. Нехай збудуться сподівання на краще майбутнє нашого народу, а родинний затишок, гарні новини, приємні події, радість і задоволення будуть постійними супутниками у вашому житті!

Нехай Бог береже вас і ваші родини!

Марія Скрипник,
начальник управління культури і туризму
Вінницької облдержадміністрації,
заслужена артистка України

Шановні колеги!

2014 рік був великим випробуванням для нашого народу і для кожного з нас, але ми спільними зусиллями вистояли і зробили свій потужний внесок у справу патріотичного виховання населення, особливо молоді, висвітлення подій Революції гідності, АТО, вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні та інших захисників Вітчизни. Бібліотеки ніколи не стояли осторонь суспільно-політичного і культурного життя держави і, застосовуючи свій інформаційний потенціал, виконували роботу сумлінно і професійно. У полі зору бібліотечної спільноти – широкий спектр діяльності – від усної історичних досліджень подій минулого нашої країни – до участі й реалізації проектів, актуальних сьогодні, в тому числі тих, що стосуються е-урядування, роботи з внутрішньо переміщеними особами.

Тож прийміть, дорогі друзі, сердечні вітання з Новим 2015 роком та найкращі побажання міцного здоров'я вам і вашим родинам, достатку, нових професійних звершень, віри в завтрашній день. Нехай в нашій країні запанує мир, новини будуть лише приємними й обнадійливими, а в серцях поселиться любов і доброта.

Наталія Морозова,
директор ВОУНБ ім. К.А. Тімірязєва,
президент ГО «АБВ»,
заслужений працівник культури України

У цьому випуску

Рубрики

<i>EVENT – заходи 2014 року</i>	2
<i>Історії успіху</i>	4
<i>З досвіду роботи</i>	8
<i>Сторінка методиста</i>	10
<i>Свята зимового циклу</i>	12

Науково-практична конференція з усної історії

21-22 жовтня 2014 року на базі Вінницької ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва відбулася IV Міжнародна науково-практична конференція «Усна історія як важлива складова краєзнавчої діяльності»

За визнанням науковців, велике значення усної історії стало незаперечним фактом, адже у поєднанні з офіційною вона дає змогу найбільш правдиво показати ті події, які відбувалися на теренах нашої держави та в житті пересічних громадян. Зокрема, свідчення бранців фашистських концтаборів, в'язнів ГУЛАГів не знайдеш у жодному підручнику історії.

Події сьогоднішнього дня уже завтра стають історією. Тому важливо постійно по крупинках збирати матеріали, а найперше, виявляти людей, які були очевидцями таких трагічних сторінок в житті українського народу, як Голодомор, сталінські репресії, Друга світова війна та інші. Уже стали історією перші роки незалежності нашої держави, Помаранчева революція. І вони потребують свого дослідження методом усної історії, аналізу і переосмислення їх значення.

Питання усної історії як напрямку діяльності обласної наукової бібліотеки та книгозбірень Вінниччини отримали свій розвиток уже давно. За останній період накопичилася значна кількість усноісторичних досліджень, тому й виникла необхідність у проведенні конференції, повністю присвяченої даному напрямку краєзнавчої діяльності. Її організатори – управління культури і туризму Вінницької ОДА, наша бібліотека, Вінницький обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників, ГО «АБВ» – зробили все необхідне, аби захід пройшов успішно і результативно.

У роботі конференції взяли участь заступник начальника управління культури і туризму Вінницької ОДА С.В. Гарбулінський; доктор історичних наук, голова правління Вінницької обласної організації НСКУ С.Д. Гальчак; доктор історичних наук, директор ДАВО, голова краєзнавчої організації «Поділля» Ю.В. Легун; поетеса, заступник головного редактора журналу «Вінницький край», член НСПУ В.П. Сторожук; літературознавець, кандидат філологічних наук А.М. Подолинний; провідні фахівці Вінницької ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва, Миколаївської ОУНБ ім. М. Гмирьова, Івано-Франківської ОУНБ ім. І. Франка, Житомирської обласної бібліотеки для дітей, вищих навчальних закладів м. Вінниця; науковці Інституту мовознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України,

Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Республіки Польща (м. Краків); наукові співробітники музеїв, заповідників, архівів; письменники, редактори.

Доктор історичних наук, професор, зав. кафедрою філософії, соціально-політичних дисциплін та етнології Інституту історії, етнології і права ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського О.А. Коляструк виступила з основною доповіддю «Усна історія як напрям і метод історико-антропологічних досліджень». Н.І. Морозова поінформувала присутніх про дослідження усної історії у бібліотечній практиці. Відрадно, що в роботі конференції значну активність проявили районні, сільські і шкільні бібліотеки, які провели низку усноісторичних досліджень та поділилися ними з її учасниками.

Цікаво було почути аудіозапис голосу відомої фольклористки Насті Присяжнюк, побачити відеозапис виступу Проведника світу, 106-річного М.З. Жука, представлені на форумі кандидатом історичних наук В.А. Косаківським.

Серед багатьох змістовних виступів хочеться назвати презентацію збірника наукових праць з історії, теорії та методики польових досліджень «Поле», анонсовану професором з Києва М.В. Гримич.

Загалом можна констатувати, що на форумі відбулася предметна, зацікавлена розмова. Особлива увага акцентувалася на необхідності об'єднання зусиль та продовженні дослідження історії повсякдення, особливо Революції гідності, антитерористичної операції з метою героїзації подвигу учасників цих подій, вшанування пам'яті загиблих та патріотичного виховання молоді.

Насамкінець було прийнято підсумковий документ, де окреслено подальші шляхи розвитку усноісторичних досліджень, зокрема в рамках проекту збору, збереження і популяризації свідчень усної історії. (Резолюція IV Міжнародної науково-практичної конференції «Усна історія як важлива складова краєзнавчої діяльності» розміщена на сайті ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва <http://www/library.vn.ua>).

Наталія Морозова,
директор ВОУНБ ім. К.А. Тімірязєва,
президент ГО «АБВ»,
заслужений працівник культури України

2014 рік оголошено в Україні Роком Тараса Шевченка

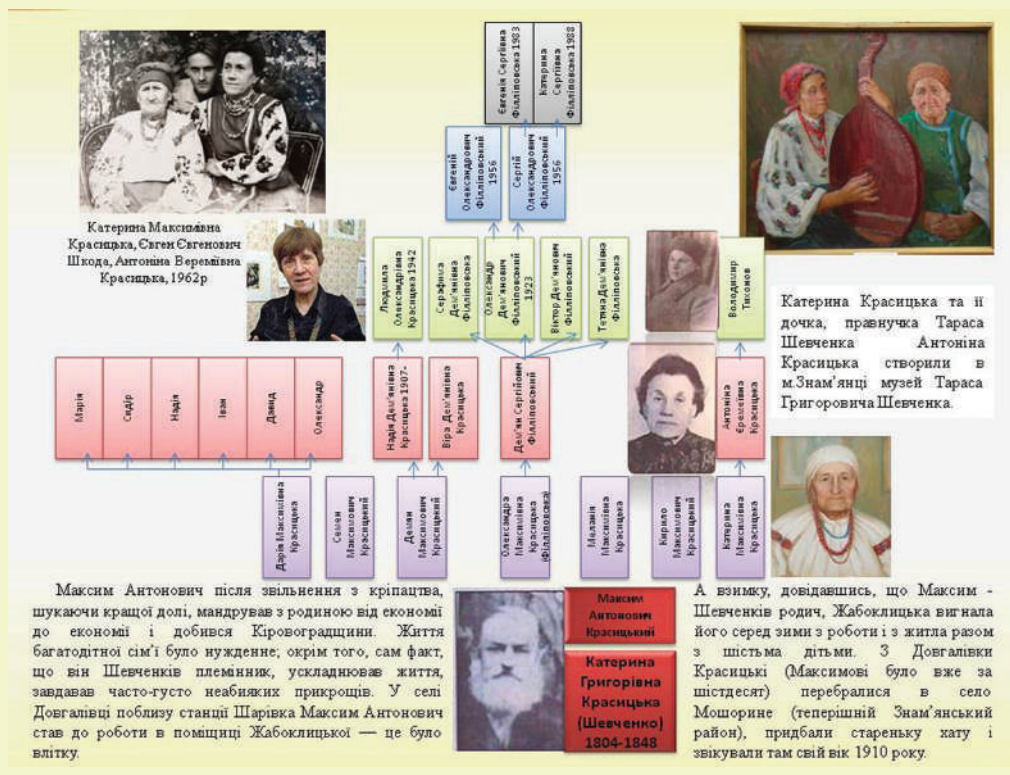
«Його творчість знає кожен українець. А біографія, як і родовід, для більшості – загадка. Великий Кобзар – ікона української літератури, а для мене просто дідусь», – так про Тараса Шевченка згадує його праправнучка, наша землячка **Валентина Сушицька**.

Славний ювілей Великої Людини відзначала цього року наша країна – 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка, ім'я якого відоме у всьому світі. Проте цікавим як особистість був не тільки Великий Кобзар. Генеалогічне дерево Шевченкового роду досить розгалужене: містить дані про родинні зв'язки більше тисячі осіб і коренями сягає аж сімнадцятого століття по батьківській лінії і вісімнадцятого – по лінії матері.

Наукова бібліотека ВНМУ ім. М.І. Пирогова не залишилась осторонь ювілейної дати і провела вагомий дослідницьку роботу стосовно родоводу поета. Тарас Шевченко одружений не був, тобто прямих нащадків не мав. Тож його найближчими родичами прийнято вважати дітей його братів. Загалом у Кобзаря було 23 племінники: 12 дітей Катерини, 3 від Йосипа, 3 від Микити, 5 від Ярини і майже 90 внучатих племінників. А правнуків – понад півтори сотні. Це лише по лінії рідних братів і сестер.

Детальний пошук та вивчення ряду наукових досліджень відображений в ілюстрованому альбомі «Великий рід Великої Людини». У виданні подано інформацію про представників роду братів Йосипа, Микити, Варфоломія та сестер Катерини та Ярини.

Альбом на 96 сторінках знайомить читача з короткими біографічними відомостями про нащадків Кобзаря. Велику кількість фотографій доповнюють картини художників – нащадків поета, які переміщують нас в минуле і сучасне Шевченкового роду. Особливий інтерес становить представлено розгалужене генеалогічне дерево, корені якого сягають часів Запорізької Січі, з прапрадіда поета Івана Швеця та Андрія Безрідного-Шевченка-Грушівського, а розлогу крону представляють наші сучасники. Чимало з них мають артистичну вдачу, чудово співають, мають хист до малювання, працюють у галузі культури і літератури як професіонали. Альбом пронизаний духом патріотизму, кожна сторінка його прикрашена кетягами калини, українськими орнаментами та по-своєму оригінальна.

Під час роботи над виданням було використано матеріали багатьох дослідників та нащадків Шевченка – Олександра Лазаревського, Михайла Чалого, Дмитра Яворницького, Дмитра Крasiцького, Миколи Лисенка, Олександра Відоменка та інших, а також опрацьовано джерела із фондів ВОУНБ ім. К.А. Тімірязєва, НБУВ та інтернет-ресурси.

Цікава і дивовижна доля представників Шевченкового роду. Завжди можна відкрити нову сторінку в житті, здавалося б, такої відомої людини – генія українського слова і духу. Пропонуємо вам коротке знайомство з найцікавішими особистостями нащадків Тараса Григоровича від дідів-прадідів і до наших сучасників. Сподіваємося, наш альбом «Великий рід Великої Людини» вам у цьому допоможе.

Майя Мельник,
головний бібліотекар наукової бібліотеки
ВНМУ імені М.І. Пирогова

Переможець конкурсу «Бібліотека року 2014»

На щорічній Всеукраїнській науково-практичній конференції Української бібліотечної асоціації «Бібліотек@ – територія єдності», яка відбулася 27 листопада 2014 р. у м. Київ, бібліотеку Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського нагороджено Грамотою Міністерства культури України та дипломом II ступеня Української бібліотечної асоціації за II місце у Всеукраїнському конкурсі «Бібліотека року».

На конкурс було подано пакет документів про діяльність освітянської книгозбірні та проект «Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського – модель сучасної бібліотеки вищого навчального закладу».

Основне завдання проекту – формування єдиного інтерактивного інформаційного середовища в інтересах читача, просторової відкритої бібліотеки, розвиток функцій повноправного учасника навчальної та науково-дослідницької діяльності, центру навчального, наукового, соціального та культурного життя університету та регіону.

У рамках проекту діють окремі інноваційні міні-проекти:

- «Запроваджуючи майбутнє». Інформаційно-бібліографічна діяльність в епоху інноваційних технологій;
- «Автоматизована документовидача». Обслуговування користувачів з використанням автоматизованих технологій;
- «Мій край – моя історія жива». На шляху розвитку нових технологій краєзнавчої роботи;
- «Духовний скарб – нащадкам». Збереження фонду бібліотеки ВДПУ;
- Автоматизована картотека «Книгозабезпеченості» як інструмент моделювання освітніх ресурсів та інформаційного забезпечення навчального процесу;
- «Бібліотека Web 2.0» – стратегія розбудови електронної бібліотеки ВДПУ.

Організовано понад 500 культурно-просвітницьких заходів: виставки, інформаційні фуршети, флеш-моби, конкурси,

презентації, «круглі столи», тренінги, майстер-класи, заняття з основ інформаційної культури, маркетингові дослідження; створено літературно-мистецький салон «Гармонія» тощо. Активно в роботу бібліотеки впроваджуються інноваційні форми, серед яких: книжкова інсталяція, віртуальні виставки, віртуальне інформування та ін.

Важливим у ході реалізації проекту стало створення музею книги у бібліотеці – «Виставкова зала раритетних книг».

Значна увага приділяється співпраці з бібліотеками різних систем і відомств. Зокрема, спільно з науковими бібліотеками та бібліотеками ВНЗ книгозбірня працює над створенням центрального українського та регіонального корпоративних каталогів, з освітянськими бібліотеками – з питань формування інформаційного ресурсу з психолого-педагогічних питань та надання до нього вільного доступу. Бібліотека бере участь у формуванні всеукраїнської

реферативної бази даних «Україніка наукова», працює над створенням «Зведеної бази даних дисертацій з питань освіти, педагогіки та психології» та продовжує наповнення електронного каталогу й інших ЕБД.

Формуючи модель сучасної бібліотеки ВНЗ, ми велику увагу приділяємо впровадженню в роботу нових інформаційних послуг. Зокрема, забезпечуємо доступ до національних і міжнародних електронних ресурсів навчальної та наукової інформації, а також електронних копій наукових досліджень викладачів університету. Актуальним напрямком діяльності книгозбірні є створення та підтримка власного веб-сайту, блогу.

Візитною карткою бібліотеки є видавнична продукція, яка систематизує та популяризує наукові знання освітян університету, створює позитивний імідж закладу.

Красознавча частина проекту представлена серією «Педагоги Вінниччини», в рамках якої щорічно видається хронологічний довідник «Ювіляри ВДПУ», бібліографічний покажчик «Красознавці педагоги», «Бібліографічний покажчик наукових праць викладачів ВДПУ» та ін. Систематично видається професійний інформаційний листок «БібліоАс».

До 100-річного ювілею книгозбірні було проведено науково-краєзнавче дослідження, результатом якого стали видання «Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського: історія, сьогодення, постаті» та «100 років духовності: спогади про бібліотеку ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського».

Наша бібліотека – самобутня, йде своїм шляхом, що великою мірою визначається економічним станом країни та можливостями університету, прагне відповідати сучасним вимогам вищої школи, статусу модельної бібліотеки навчального закладу і є своєрідною моделлю освітянської книгозбірні. Завдяки зусиллям ректорату та колективу бібліотека на сьогодні – технічно оснащений, доступний, прозорий заклад із гнучкою структурою і організацією обслуговування, який є візиткою університету.

Валентина Білоус,
директор бібліотеки

Вітаємо!

Тульчинську централізовану бібліотечну систему з перемогою в конкурсі німецького фонду «EVZ» (Пам'ять. Відповідальність та майбутнє) – проект «Створення можливості для спілкування людей старшого покоління, які несуть тягар споминів про фашизм з молодим поколінням, виховання та пропаганда толерантності та міжнаціональної поваги до літніх людей» на суму 14 тис. євро.

Барську районну бібліотеку з перемогою в конкурсі Українського фонду соціальних інвестицій. Метою впровадження проекту районної бібліотеки є збільшення та покращення якості надаваних послуг завдяки ефективному енергозбереженню приміщень бібліотеки через зменшення витрат енергоносіїв, бюджетних видатків на опалення, покращення санітарно-гігієнічних умов перебування персоналу та відвідувачів за рахунок підвищення енергоефективності будівлі, а також популяризація культури енергозбереження.

Переможців конкурсу Української бібліотечної асоціації «Бібліотека – громада: відкритий простір» за фінансової підтримки Фонду «Монсанто» бібліотеки: **с-ща Бар Барського району; с. Серединка Бершадського району; с. Журавне Літинського району; с. Котюжани Мурованокуріловецького району; с. Мухівці Немирівського району; с. Залужжя Теплицького району; с. Яришівка Томашпільського району.**

* * *

У 11-му обласному конкурсі проектів розвитку територіальних громад Вінницької області 2014 року здобула перемогу **Теплицька РДБ** з проектом «Дитяча бібліотека XXI століття». За умови проекту з обласного бюджету на ремонт приміщення отримано 40 тис. грн, а за кошти місцевої громади закуплено меблі на 40 тис. грн та придбано 252 книги на суму 12 тис. грн.

Виходець з села Карабелівка, Романенко Геннадій Васильович, виступив спонсором сільської бібліотеки у проведенні конкурсу «Родинні обереги» та поповнив бібліотечний фонд виданнями на суму 24,2 тис. грн.

* * *

20-21 листопада у Львові відбулась Всеукраїнська конференція «Державна політика з електронного урядування в Україні: проблеми та виклики». В роботі зібрання взяли участь 60 осіб, серед яких – учасники проекту «Громадські інформаційні центри у Вінницькій, Закарпатській, Львівській та Рівненській областях – II етап»; члени Асоціації органів місцевого самоврядування «Міста електронного урядування України»; ГО «Подільська агенція регіонального розвитку»; польська делегація; представники донорських організацій – Міністерства закордонних справ Польщі та Фонду «Східна Європа». Громадська організація «Європейський діалог» спільно з партнерами – Асоціацією «Форум Люблінських громадських організацій», Центром співпраці «Польща-Схід» та програмою «Бібліоміст-Україна» з 2012 року працюють у сфері е-урядування, зокрема забезпечення доступу громадян до публічної інформації.

У конференції взяла участь бібліотекар **Вінницької міської ЦБС** Людмила Мороз, як керівник громадських інформаційних центрів, створених при бібліотеках системи та керівник проекту «Жити. Навчатись. Творити!», який було презентовано 28 жовтня на засіданні «круглого столу» в офісі Подільської агенції регіонального розвитку. Мета проекту – подолання психологічного бар'єру в людей старшого покоління в освоєнні комп'ютера та Інтернету, а також навчання користуватися е-послугами у повсякденному житті.

21 листопада голова ГО «Європейський діалог» Олександр Софій оголосив переможців конкурсу міні-грантів проекту «Громадські інформаційні центри у Вінницькій, Закарпатській, Львівській та Рівненській областях – II етап», який співфінансований у рамках програми польського співробітництва для розвитку Міністерства закордонних справ Республіки Польща (програма «Підтримка демократії») публічної інформації.

Наш проект «Жити. Навчатись. Творити!» увійшов до п'ятірки кращих проектів України, здобувши перемогу серед проектів Вінницької області. Завдяки цьому ми отримали грант у розмірі 13 тис. грн на закупівлю обладнання. Надзвичайно приємний сюрприз! Адже всі претенденти були дуже сильні.

Бібліотеки стали невід'ємним центром з е-урядування для місцевої громади, а бібліотекарі – незамінними помічниками-консультантами в наданні цих послуг. Розуміємо та усвідомлюємо, що саме зараз – ми на правильному шляху. Впровадження е-урядування в Україні забезпечить якісно новий рівень управління державою та суспільством в цілому, зміцнить довіру до держави та її політики, вдосконалив взаємодію між органами державної влади та місцевого самоврядування, бізнесом, громадянами та державними службовцями.

Електронні послуги допомагають нам скоротити бюрократію та розширити права й можливості громадян. Це сприяє прозорості та відкритості діяльності органів влади.

Перемоги в конкурсах – момент істини, коли захоплює дух та неймовірна радість переповнює тебе! Адже за плечима – наполеглива праця команди однодумців. І воно того варте! «Жити. Навчатись. Творити!» – це не просто назва проекту, це – життєве кредо, слова, що дають стимул, віру в майбутнє та надихають!

* * *

Завдяки програмі «Бібліоміст» у **Мурованокуриловецькій ЦРБ** було відкрито Інтернет-центр. Це сприяло розвитку бібліотеки, як території успіху.

Користувачі бібліотеки та відвідувачі Інтернет-центру – люди з різнобічними інтересами. Це цікаві особистості.

Так, в нашому селищі Муровані Курилівці перебував волонтер Корпусу Миру США в Україні Алекс Ітон. Він став

активним користувачем бібліотеки та Інтернет-центру. Завдяки тісній співпраці з ним при бібліотеці відкрилась школа з вивчення англійської мови. Цікавими і корисними стали скайп-спілкування молоді нашого містечка з американськими однолітками. Це дало можливість дізнатись про життя американської молоді, її захоплення, відпочинок, проведення вільного часу.

Бібліотечні заходи стали змістовнішими та цікавішими, завдяки відеороликам, слайд-показам, віртуальним виставкам. Це сприяло збільшенню кількості активних користувачів книгозбірні, серед яких – близько п'ятисот мешканців селища різних вікових категорій, від школярів до пенсіонерів.

Про цікаві резонансні події, які відбуваються в бібліотеці, розповідаємо на сторінках районної газети «Наше Придністров'я», повідомляємо по місцевому радіо. Усі мешканці громади позитивно оцінюють діяльність бібліотеки, готові відстоювати її інтереси.

Першим кроком роботи Інтернет-центру стало створення сайту Мурованокуриловецької ЦРБ, де висвітлюються новини, подається інформація про найбільш успішні і цікаві масові заходи, проведені бібліотекою.

Зусилля бібліотеки дали можливість її фахівцям розширити інформаційне поле та запровадити більше нових послуг, серед яких – комп'ютерні курси, клуби з вивчення іноземних мов тощо.

Кожен житель має можливість прийти до сучасного Інтернет-центру в бібліотеці, підключитися до Інтернету зі свого ноутбука, поспілкуватися з друзями за кордоном.

Важливе місце в діяльності бібліотеки на сьогодні займає робота з внутрішньо переміщеними особами зі Сходу України, яким, окрім традиційних бібліотечних послуг, надається можливість спілкуватися зі своїми рідними за допомогою скайп-зв'язку.

Завдяки цьому нововведенню значно зросло число людей, які користуються цією послугою, а відтак зросла кількість користувачів та відвідувань бібліотеки.

* * *

Справжнім святом для жителів сіл **Мурованокуриловецького району** стало відкриття Інтернет-центрів в бібліотеках. Робота в них поживалася. З'явилися нові користувачі, збільшилася кількість відвідувань. Відтепер громади вчасно отримують необхідну інформацію з використанням мережі Інтернет.

* * *

Користуватися послугами Інтернет-центру **Рівненської сільської бібліотеки** виявили бажання чи не всі мешканці села. Для освоєння комп'ютерних технологій проводяться тренінги, уроки-практикуми.

Бібліотечні працівники та волонтери з радістю допомагають пенсіонерам робити перші кроки в освоєнні Інтернет, створювати власні електронні скриньки, реєструватися та спілкуватися в соціальних мережах.

У нагоді став Інтернет і для фермерів села. Через інформаційну світову мережу вони обмінюються досвідом роботи з колегами в Україні і за кордоном, купують товари в Інтернет-магазинах, рекламують власну сільськогосподарську продукцію.

* * *

У **Морозівській сільській бібліотеці** жителі села тепер мають можливість отримувати більш оперативно інформацію практичного характеру з питань ведення підсобного господарства, зокрема вирощування в'єтнамської породи свиней. Завдяки Інтернет-мережі усі бажаючі мають можливість спілкуватись по Skype з колегами-тваринниками, обмінюватись досвідом роботи та практичними порадами. Через електронну пошту вони замовляють біодобавки, суміші для вигодовування свиней. Жителями територіальної громади широко використовується замовлення товарів через Інтернет-крамниці.

Крім того, кожен мешканець села може освоювати комп'ютерні технології, працювати в мережі Інтернет, спілкуватися по Skype з рідними, які проживають за кордоном.

У зв'язку з ситуацією на Сході країни в селі з'явилися переселенці. Завдяки Інтернет-центру вони можуть підтримувати зв'язок зі своїми родинами, які залишилися на Донбасі.

* * *

П'ять бібліотек **Калинівської ЦБС** виграли грант IV раунду конкурсу програми «Бібліоміст» і отримали можливість розширити інтернет-послуги для користувачів.

* * *

Завдяки тому, що в **Калинівській ЦБ** з'явився безкоштовний доступ до мережі Інтернет, вона стала ще більш потрібною для наших городян різних вікових категорій у пошуку корисної та цікавої інформації. І якщо молодь добре володіє вмінням пошуку у мережі, то для дорослого населення у бібліотеці організовано навчання роботи на ПК та користування Інтернетом. Вже 3 групи містян зрозуміли: «Вчитись ніколи не пізно... Головне – мати бажання». І серед них – група «студентів за 60». Завдяки бібліотекарям вони самостійно і успішно здійснюють пошук в Інтернет, користуються електронними скриньками, спілкуються в соцмережах.

* * *

Про активне використання сучасних послуг в **Іванівській сільській бібліотеці** свідчать наступні факти:

- учениця загальноосвітньої школи Постернак Юлія безкоштовний доступ в бібліотеці до всесвітньої комп'ютерної мережі використовує для пошуку інформації, з метою отримання додаткових знань з шкільної програми. І як результат – перемога в районних шкільних олімпіадах;
- Віктор Рожківський постійно користується у бібліотеці банківськими електронними послугами для сплати рахунків по кредиту;
- нещодавно до бібліотеки завітав житель Луганська. Вони з дружиною покинули місто, де проходять бойові дії. В бібліотеці вони скористались скайп-зв'язком для спілкування з друзями, які залишились у Луганську.

* * *

Вихователі дитячого садочка «Казка», вчителі місцевої загальноосвітньої школи використовують безкоштовний доступ до Інтернету в **Комунарівській сільській бібліотеці** для пошуку різних сценаріїв проведення дитячих свят та заходів. Учасники місцевих аматорських ансамблів «Чебреці» та «Берегиня» здійснюють в Інтернеті пошук пісень для розширення репертуару. Якби ви хоч раз завітали до них на концерт, то переконалися б наскільки різноманітною є їхня програма. Місцева футбольна команда «Темп», яка є неодноразовим чемпіоном Калинівського району, завдяки бібліотеці створила свій блог для висвітлення інформації про свої матчі та перемоги.

* * *

На сьогодні **Павлівська сільська бібліотека** – інформаційний центр села. Вона стала надійним помічником в освіті та самоосвіті. Надає цілеспрямовану допомогу вчителям у підготовці до занять, учням і студентам в засвоєнні навчального матеріалу. Саме у бібліотеці багато учнів готуються до уроків, а студенти пишуть дипломні роботи.

Директор Павлівського будинку культури та молодь села є постійними відвідувачами бібліотеки. За допомогою Інтернету вони знаходять сценарії молодіжних розважальних вечорів, які потім проводять у Будинку культури, підбирають сучасні музичні композиції для дискотек, шукають інформацію про музику, мистецтво, танці.

* * *

За роки впровадження проекту «Організація нових бібліотечних послуг на основі безкоштовного доступу до інтернету» у **Черепашинецькій сільській бібліотеці** суттєво збільшилось відвідувань. До сільської книгозбірні звертаються з різними запитами, зокрема, реєстрація учнів сільської школи на ЗНО, відслідковування результатів ЗНО, передача електронних звітів, обмін важливими документами за допомогою електронної скриньки, спілкування рідних за допомогою скайпу та ін. Найефективнішим результатом роботи стало те, що сільська громада, завдяки безкоштовному Інтернету в бібліотеці, правильно оформила заявку і отримала змогу взяти участь в обласному конкурсі проектів. Проект «Через змістовне дозвілля до змістовного майбутнього» переміг у конкурсі, а сільський Будинок культури отримав свою власну музичну апаратуру та спортивний інвентар. На даний час керівник проекту в бібліотеці щоквартально здає електронний звіт про етапи його успішної реалізації.

Пересувний абонемент: нове-старе ноу-хау. *Досвід роботи Вінницької обласної наукової медичної бібліотеки*

За один рік інформаційне поле світу поповнюється мільйоном публікацій медичної тематики, в яких відображений результат наукової діяльності та новий досвід відновлення здоров'я людини. Вінницька обласна наукова медична бібліотека є основною книгозбірнею області, орієнтованою на практичну медицину. Фонд її систематично поповнюється новими документами на різних носіях. Але виникла реальна проблема доступу до цих джерел медичних працівників районів області.

У 2009 році бібліотека розпочала проект «Пересувний абонемент». Було розроблено пакет документів, відібрано книги, складено графік обслуговування медичних закладів з урахуванням територіальної наближеності районів. Перша підбірка складалася з 76 найновіших актуальних видань вартістю 13 тис. грн. Вона передавалась бібліотекареві медичного закладу по накладній на підставі договору, підписаного головним лікарем, який брав на себе зобов'язання сприяти ефективному використанню переданих видань та їх збереженню. Термін користування книгами в перші два роки був лише 2 тижні. Бібліотекарі районів спочатку остерігалися видавати читачам дорогі книги додому. Але досвід показав, що бажання медичних працівників працювати з новою книгою, готовність керівників сприяти їм у цьому були гарантією збереження книг. Для реалізації проекту «Пересувний абонемент» довелося вносити зміни і в підходи до комплектування бібліотечного фонду. Відмовились від придбання підручників російських видавництв, натомість почали купувати один додатковий примірник наукових книг. Наповненість пересувок стала більш диференційованою, з врахуванням індивідуальних замовлень. Останні чотири роки в районах працює паралельно дві пересувки, фонд яких складає понад 260 примірників. Тепер книги видаються користувачам на місяць. Інколи нові книги в район потрапляють і презентуються раніше, ніж в обласній бібліотеці. Спеціалісти периферії та обласного центру мають рівні можливості в доступі до інформації.

Галина Берладин,
директор ВОНМБ

Проект «Бібліотеки як центри підтримки громад в умовах воєнної загрози: особливості та потреби організації надання послуг внутрішньо переміщеним особам (ВПО)»

Внаслідок окупації Криму та проведення АТО на Сході України тисячі мешканців Донецької, Луганської областей та території Криму покинули свої домівки в зонах конфлікту. Відповідно до норм міжнародного права, вони становлять нову категорію людей – внутрішньо переміщені особи (ВПО). Всі вони потребують всебічної допомоги та підтримки: соціальної, фінансової, моральної та інформаційної. Бібліотека має ресурси для інформаційного забезпечення, що допоможуть у вирішенні важливих питань переселенців.

Відповідно до наказу Міністерства культури України № 773 від 18.09.2014 р. про реалізацію даного проекту 19-20 вересня у м. Київ МКУ, програмою «Бібліоміст», IFES (Міжнародна фундація виборчих систем), USAID (Агенство США з міжнародного розвитку) та Урядом Канади було організовано та проведено навчальний семінар. Близько тридцяти бібліотекарів з обласних центрів країни отримали знання та навички для надання консультаційних та інформаційних послуг переселенцям. У рамках семінару була надана інформація щодо організації тренінгів для інших бібліотек з питань роботи з даною цільовою групою. Наразі бібліотеки вже розпочали працювати з переселенцями, щоб допомогти їм легше адаптуватися на новому місці. З даною метою на базі Вінницької ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва було проведено тренінги для завідуючих відділами обслуговування книгозбірні, працівників районних та сільських бібліотек області.

З колегами було проведено 4 презентаційні модулі, за темами: визначення статусу і особливостей ВПО як окремої групи користувачів; визначення психологічних особливостей роботи з ВПО; етика роботи з ВПО (нейтралітет, аполітичність, толерантність до різних поглядів, відповідальність); проведення «мозкового штурму» – «потреби ВПО», та визначення бібліотечних ресурсів, послуг, що можуть задовольнити потреби ВПО; аналіз практичного завдання, як ефективно організувати послуги для ВПО; послуги пов'язані з виборами: зміна місця голосування без зміни виборчої адреси; визначення бібліотеки як перевіреного інформаційного центру.

Працівниками бібліотек області було проведено тренінги з переселенцями. Учасників цих тренінгів ознайомлено з бібліотечними послугами та сервісами, які вони можуть вільно отримати у стінах книгозбірень, а також визначено коло потреб і питань для організації необхідних консультацій. У структурі виконання проекту Вінницька ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва у співпраці з ГО «Гармонія» організувала зустрічі з переселенцями з метою їх максимального інформування про порядок зміни місця голосування на позачергових виборах до Верховної Ради України, які відбулися 26 жовтня 2014 року. Крім того, працівником бібліотеки була надана інформація про перелік бібліотечно-інформаційних послуг, що безкоштовно можна отримати у структурних підрозділах Вінницької ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва.

Ярослава Бондарчук,
бібліотекар Інтернет-центру ВОУНБ ім. К.А. Тімірязєва

Університетська бібліотека – науковцям

Вінницький національний технічний університет є сучасним європейським університетом з потужним науковим потенціалом, який дає якісну освіту. І від університетської бібліотеки, від її спроможності на належному інформаційному рівні забезпечити освітній і науково-дослідний процес значною мірою залежать і якість підготовки кадрів, і ефективність дослідницької роботи ВНЗ. Враховуючи потребу користувачів в отриманні найбільш повної і всебічної інформації про бібліотечні фонди, нові надходження взагалі та з питань освіти зокрема, бібліотека здійснює бібліографічне інформування користувачів у режимі диференційованого обслуговування, щоквартально готує рекомендаційний покажчик з проблем вищої школи та щомісячно – «Бюлетень нових надходжень», електронні версії яких представлено на сайті бібліотеки. Надаємо довідково-бібліографічну інформацію у випереджувальному режимі, згідно з запитами за визначеною тематикою. Бібліотека також готує власні рекомендаційні покажчики літератури з профілю вишу.

З метою популяризації культурного спадку та наукових досягнень учених нашого університету бібліотека проводить презентації їхніх наукових робіт, організовує підготовку та видання біобібліографічних покажчиків, присвячених ювілейним датам та науковим здобуткам у серії «Вчені нашого університету», які є джерелом інформації для спеціалістів у відповідних галузях науки та виробництва. Нещодавно було видано бібліографічні покажчики-персоналії до 90-річчя від дня народження заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України, доктора технічних наук, академіка, ректора ВНТУ (1976-1995 рр.) І.В. Кузьміна та до 70-річчя від дня народження доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри А.М. Петуха, які належать до славної когорти науковців ВНТУ.

Традиційним стало проведення з науковцями інформаційно-ділових зустрічей («Днів навчальних Інститутів в бібліотеці»). Такі заходи нещодавно відбулися з науковцями та аспірантами інститутів машинобудування та транспорту, екології та екологічної кібернетики, будівництва, теплоенергетики та газопостачання. Бібліотека завжди відгукується на всі акції наукової спільноти, що відбуваються в університеті. Як приклад, можна навести участь бібліотеки у Днях науки в університеті та урочистостях до ювілейних дат заснування навчальних інститутів та кафедр, до яких оформляються розгорнуті виставки праць вчених ВНТУ. Подібні виставки є постійними і в стінах університетської книгозбірні.

Створення нового бібліотечного сайту дозволило розширити та вдосконалити інформаційні послуги бібліотеки, надавати доступ до її ресурсів в режимі «24x7x365». Через електронний каталог на сайті бібліотеки зареєстрований користувач отримує доступ до інформаційних повнотекстових ресурсів власної генерації. Розділ сайту «Ресурси», створений на допомогу науковій роботі та навчальному процесу університету, сприяє ефективному пошуку інформації. База даних «Відкриті ресурси ВНТУ» містить рубрики «Наукова періодика» (відображається зміст та текст статей фахових журналів) та «Репозитарій» – електронний архів університету, місією якого є популяризація наукових здобутків учених та дослідників ВНТУ шляхом забезпечення вільного, довготривалого та надійного доступу до них через інтернет. Він містить також рубрики «Локальні ресурси», «Наукові ресурси України», «Ресурси вільного доступу», «Патенти, стандарти», «Дисертації», «Інтернет-посилання». Електронні ресурси нашого сайту представлені на порталі НБУ ім. В.І. Вернадського в новому тематичному блоці «Інтернет-путівник бібліотек», що робить їх ще більш відвідуваними. Популярністю користується рубрика «На допомогу науковцю» в розділі сайту «Корисна інформація», презентація якої представлена на сайті та в You Tube.

Наразі пріоритетним завданням бібліотеки є формування електронної бібліотеки, заснованої як на власних ресурсах, так і на доступі до якісної світової інформації. За ініціативи бібліотеки університет уклав договір з асоціацією «Інформаційно-Консорціум» на безоплатне підключення до електронних ресурсів у 2014-2015 роках, в тому числі міжнародних. Для навчального та наукового процесів на бібліотечному сайті створено електронну базу посилань на інформаційні ресурси інших бібліотек та Інтернету. Відкрито доступ до реферативної та бібліографічної бази Scopus та російської БД РИНЦ.

Велику увагу бібліотека приділяє організації бібліотечно-бібліографічних занять, основна мета яких – дати молодому вченому, аспіранту, студенту знання, уміння і навички інформаційного самозабезпечення навчальної й науково-дослідної діяльності. Презентація на тему «Основи інформаційної культури» виставлена на бібліотечному сайті.

Отже, бібліотека університету робить усе можливе, аби зберегти статус науково-інформаційного центру ВНТУ, котрий володіє унікальною колекцією документів, використовує світові інформаційні ресурси, сприяє науковому і культурному розвитку користувачів.

Тетяна Притуляк,
директор НТБ ВНТУ

Ведуча рубрики **Тетяна Марченко**

зав. науково-методичного відділу **ВОУНБ ім.К.А.Тімірязєва**

Без патріотів немає держави, без патріотів у неї немає майбутнього!

Любов к отчизні де героїть, там сила вража не устоїть!..

Іван Котляревський

У своїй діяльності на допомогу національно-патріотичному вихованню населення, особливо підростаючого покоління, на кращих прикладах мужності і звитяги, проявлених нинішніми захисниками Вітчизни, бібліотеки використовують як традиційні методики та форми роботи, так і вибудовують нові.

ГО «Асоціація бібліотек Вінниччини», ВОУНБ ім. К.А. Тімірязєва зніціювали обласний **бібліотечний проект** «Фіксуємо сьогодні для історії», до якого приєдналися публічні бібліотеки області. Метою даного проекту є створення та наповнення бази даних «Вінничани – учасники Революції гідності та АТО».

Для формування інформаційно-бібліотечних ландшафтів, присвячених мужності та героїзму тих, хто нині захищає і загинув за територіальну цілісність України в Донецькій та Луганській областях оформлено:

бібліотечні виставки «Нам є чим пишатися і є що берегти», «За гідне життя України» (Гайсинська ЦБ), «За правду, за народ, за Україну» (Теплицька РБД), «У нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи» (Могилів-Подільська ЦРБ), «Неоголошена війна» (Іллінецька ЦБ), «Одна країна – одна доля» (Оратівська ЦРБ), «Голос України» (бібліотека-філія № 7 Вінницької міської ЦБС);

прес-інформатори «Забуттю не підлягає» (Ладизинська ЦМБ), «Останні новини з зони АТО» (Гайсинська ЦБ), «Вони захищають єдність України» (Оратівська ЦРБ), «Пам'ятай тих, хто віддав все для України» (Погребищенська ЦБ), «Хто за свободу вийшов проти смерті, тому немає смерті на землі» (Чечельницька ЦРБ), «Світла пам'ять Герою» (Барська РБ), «Герої Літинщини в зоні АТО» (Літинська ЦРБ), «Герої АТО – наші земляки» (Василівська, Юрківська бібліотеки-філії Тульчинської ЦБС);

тематично-інформаційні та фотостенди «Герої Гайсинщини не вмирають» (Гайсинська ЦБС), «Ми завжди будемо пам'ятати» (Бершадська РБ), «Свічка скорботи у душах горить...» (Крижопільська ЦБ), «Герої не вмирають» (Качанівська сільська бібліотека Хмельницького р-ну), «Патріоти Козятинщини» (Козятинська ЦБ), «Героями стають Шаргородщини славні сини» (Шаргородська ЦРБ), «Герої не вмирають, вони вічно живуть серед нас» (Кантелинська, Купчинецька бібліотеки-філії Іллінецької ЦБС).

Бібліотеки активно включились в **обласний благодійний марфон** «Врятуймо кожного бійця – захисника України!», в рамках якого проведено:

благодійні заходи (ярмарки) «Бібліотечна родина – єдиній Україні» (ЦБС м. Вінниця), «Армія захищає кожного з нас. Підтримаємо її» (Крижопільська ЦБС), «Повернись живим» (Білянська сільська бібліотека Чернівецького р-ну), «Допоможи бійцю» (Мог.-Подільська ЦРБ);

уроки патріотизму та мужності «Хорообрі серця» з відеопереглядами (Тростянецька, Літинська ЦРБ), «З Україною в серці» (бібліотека-філія № 1 ім. Н. Крупської Вінницької міської ЦБС), «Герої поруч з нами» (Куманівецька сільська бібліотека Хмельницького р-ну), «Гідність і бойовий дух захисників Вітчизни» (Великомочульська сільська бібліотека-філія Теплицької ЦБС);

вечори-реквієми «Смерть в ім'я гідного життя» (Джуринська сільська бібліотека Шаргородського р-ну), «Пробач мені, мамо, за чорну хустину...» (Ямпільська ЦРБ), «Я на світі прожив, наче спалах зорі на світанні, наче крапля роси, наче крик журавля – тільки мить...» (Піщанська ЦБ), «Назавжди залишиться в наших серцях» (Ковалівська сільська бібліотека Немирівського р-ну);

патріотичні акції «Напиши листа солдату – намалюй йому сонце» (бібліотека-філія № 8, ЦБС м. Вінниця), «Я малюю мир» (Чернівецька РБД), «Діти – нашим солдатам в АТО» (Слідська, Хоньківецька сільські бібліотеки Мог.-Подільського р-ну), «Герої АТО – очима дітей» (РДБ Тульчинської ЦБС).

Бібліотеки та фермери – спільні зусилля для процвітання громади

Родючі чорноземи, сприятливий клімат, повітря, вода – все, що дає життя, – породжує роботящих, добрих людей. А люди, віддаючи цій землі, працюють для неї. Саме ці принади славлять нашу Вінниччину, як сільськогосподарську область. Тож у багатьох сільських бібліотеках пріоритетним напрямком роботи є співпраця, заснована на дружніх партнерських відносинах з сільськогосподарськими та фермерськими підприємствами.

Аграрії надають бібліотекам фінансову допомогу для облаштування їхніх приміщень, придбання комп'ютерної техніки, оплати мережі Інтернет, а бібліотекарі їх забезпечують бібліотечно-інформаційними послугами.

Ялтушківська сільська бібліотека Барського району організовує зібрання фермерів, на яких вони діляться між собою проблемами, обговорюють можливі шляхи вирішення назрілих питань і ситуацій у веденні господарства та збуту продукції. На знак вдячності фермер Горбанюк Д.Я. подарував бібліотеці 15 книг на суму 455 грн. Під час впровадження Барською районною бібліотекою проекту «Покращення доступу сільського населення до правосуддя», фінансованого Євросоюзом, фермер з Ялтушкова Петро Підвальнюк взяв участь у тернінгових навчаннях з питань адвокати та проектного менеджменту.

На базі Голубецького сільського філіалу Крижопільської ЦБС створено «Агрошколу», розроблено навчальні програми для фермерів та одноосібників. З метою забезпечення якісного проведення занять фермери придбали для ЦБС проектор та екран.

Фермери господарств «Промінь», «Світлана», «Крук» та «Шанс» використовують ресурси та можливості Журавненської сільської бібліотеки Літинського району для отримання інформації про сучасні технології ведення фермерського господарства, селекційне насіння сільськогосподарських культур, реалізацію зібраної продукції. Вони активні користувачі Інтернету й Краснопільської бібліотеки-філії Гайсинської ЦБС. Так, фермер-орендатор земельних паїв Косенко В.Д. постійно відвідує сайти, що містять інформацію про нові сорти зернових культур, добрива, ціни на них, запасні частини для ремонту техніки. Його земляки Пузир Л.Д. та Пузир П.Я., які утримують інкубатор, також цікавляться, де знайти запчастини для ремонту, які податки необхідно сплачувати державі. Для фермера Бевза В.О. було підготовлено довідку про нові врожайні сорти кукурудзи нашого подільського районування.

В Ямпільській районній бібліотеці до Дня працівників сільського господарства було проведено зустріч фермерів за «круглим столом» «Аграрна реформа в Україні: пошуки, здобутки, проблеми».

Фермери, власники присадибних ділянок стали учасниками Дня інформації «Овочі до столу – круглий рік», який відбувся на базі Яришівської сільської бібліотеки Томашпільського району. До програми заходу було включено консультації спеціалістів управління сільського господарства райдержадміністрації, викладачів Комаргородського професійного аграрного ліцею, відомого в області фермера Віталія Августа, який спеціалізується на вирощуванні овочів. День інформації зацікавив жителів громади, оскільки овочівництво є важливим джерелом додаткового заробітку для більшості сімей. Здобуті знання допомогли чотирьом господарям побудувати домашні теплиці й одержувати непогані врожаї ранніх овочів як для власних потреб, так і для продажу. Більшість учасників заходу скористалися порадами і побудували невеликі парники для вирощування розсади та ранніх овочевих культур. 13 чоловік стали членами любительського об'єднання «Щедра грядка».

Робота бібліотек з такою категорією користувачів, як фермери, на сьогодні є видимою результативною, і підтвердженням тому є проект «Бібліотека – громада: відкритий простір» фонду «Монсанта». На конкурс фонду від Вінницької області подали свої проекти 24 сільських бібліотеки. 7 бібліотек-переможниць вже отримали комп'ютерну техніку, а в перспективі – поповнення бібліотечних фондів книжковими та періодичними виданнями.

Увага! Колеги!

У вересні 2015 року спільно організуємо і проводимо III Бібліотечний форум «Бібліотека традиційна, бібліотека інноваційна: місце і роль у розвитку територіальної громади Вінниччини».

I знову конкурс!

У 2015 році ГО «АБВ» та управління культури і туризму Вінницької облдержадміністрації оголошують **обласний конкурс «Світло провінції 2015» в номінаціях:**

- «Працюємо разом! Бібліотека – платформа соціального партнерства»;
- «Історію пишемо самі! Бібліотека – територія краєзнавства»;
- «Читають всі! Бібліотека – ареал читання»;
- «Ми цікаві один одному! Бібліотека – майданчик клубів та об'єднань за інтересами»;
- «Формуємо нове покоління! Бібліотека – простір для розвитку дитини»;
- «Сприяємо входженню в соціум! Бібліотека – місце тусовки молоді»;
- «Ми змінюємося! Бібліотека – зона впровадження інформаційних технологій».

«Український рік у народних звичаях в історичному освітленні» (за С. Килимником)

5 січня 2015 р. виповнюється 125 років від дня народження відомого українського історика, фольклориста, етнографа, педагога, уродженця с. Якушинці, нині Вінницького району, С.І. Килимника (05.01.1890-09.05.1963). Найвагоміша його праця «Український рік у народних звичаях в історичному освітленні».

Сьогодні у кожній українській родині знають і шанують прадавні звичаї та обряди. Особливо традиційно багатими є новорічно-різдвяні свята, які Степан Килимник представив під назвою «Корочун». Вони вважаються найголовнішими зимовими святами. Назву «**Корочун**» тлумачать по-різному, пов'язують з природними явищами, коли збільшується день (сонце «повертає» на весну), з назвою сонячних променів, що прогривають земну кору. Це свято – народження чудодійної сили, що живить природу – рослини, тварини, людину, воду і землю... Воно поєднує цілу низку свят, ритуалів, магічних дій і триває з перших чисел грудня, а з 24 грудня по 7 січня святкується активно й безперервно.

кавички та торбинки для коляди і щедрівки, вивчали побажання й привітання. До Нового року не замітали в хаті, не виносили «Снопа-Раю» (дідух), адже вважалось, що можна винести та вимести з хати щастя.

Опівночі люди виходили надвір слухати, як Новий рік проганяє старий та свариться з ним. Старий рік відходить і хоче забрати все своє з собою, але Новий рік віддає лише «лихе», а добре залишає. Вночі, не дочекавшись світанку, ходили вітати з Новим роком хлопчики-посівальники. Наші пращури вважали, що діти-хлопчики – це символ багатства, добра, здоров'я, надії... Вони посівали змішаним зерном з рукавички, яку деякі дослідники порівнювали з «рогом багатства та щастя». За звичаєм першому посівальнику, якщо в хаті немає своїх хлопчиків, дають молотити «Сніп-Рай». Потім господар знову зв'язує сніп і кладе на покуття. Зерно збирає і ділить на три частини: одну – для посівання, другу – на засів ниви, а третю залишає для корови. Зерно, яким посівають хати на другий день, має з'ясти птиця. Адже люди вірили, що в яйці, як і в зерні, є зародок життя, ще й сонячна сила, яка є доброю й прихильною до людини, а птиця – близькою до неба.

На Новий рік не можна сваритись, казати погані слова, згадувати «злого» (чорта). Не можна нікому нічого позичати, дарувати. Лише посівальникам і переодягненим потрібно давати гроші та різні гостинці.

Вдень по селу починають ходити переодягнені мандрівники з созою, конем, плугом, які символізують урожай. Хтось в образі «Василя», хтось «Маланки», які асоціювались з господарем та господинею. Цей карнавал ходив по селу, його учасники орали плугом перед хатою, засівали, мастили білою глиною лавки... У хаті жартували з господарем, який зустрічав їх з пошаною. У дійстві брали участь і дорослі чоловіки, які посівали не лише хати, а й господаря з господинею. Потім посівальників запрошували присісти, щоб «старости сідали» та квочки квоктали і пригощали.

Новорічний стіл мав бути особливо багатим та смачним. З традиційних страв – це млинці, вареники, піріжки, капуста, горох, смажені ковбаси, кишка (кров'янка), холодець. Напередодні випікали книші (хліб) та паляниці.

У цілому в новорічних звичаях багато спільного з іншими зимовими святами. Весь зимовий цикл свят – це єдиний комплекс релігійних, народних, веселих, розважальних дійств. Багато з них збереглось і донині.

Свято Нового року – це свято віри і надії на краще майбутнє. Тому, промовляючи слова «Що принесе нам цей Рік!?!», люди завжди сподіваються, що він буде вдалим і багатим на добро.

Тетяна Кристофорова,
провідний методист науково-методичного
відділу ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва